

τομίστορας στο θάνατο να παραδώσει για να σώσει την πολίτεια του. Ολιγο αδικω για την αντίληψη του, όχλου δεν έχει δικαίωμα να αιστανθεί. "Αν άρνηθεί ο Πρωτόμίστορας να όμολογήσει, τον ίδιο θα θάψουν ίσως κι' ο Πόνος τον άναγκάσει να μιλήσει : « Καλείτερα να σκοτωθεί ένας και να σωθούν χιλιάδες. Χαρά σέ κείνον που για ένα λαό όλόκληρο πεθαίνει ». "Ισως και χαρά στις χιλιάδες που ζουν και πεθαίνουν για να πλαστεί ο Ξεχωριστός . . . άλλ' άνωτερη Σκέψη δεν έχει καμιά. Λόγους και σύμβολα δεν εξετάζει. Είναι "Αρχοντας. Αυτό μόνο ξέρει : « Και το κακό που ένα φυλλαράκι μόνο άβλαβο είναι στα στήθια του καθενού σας δέντρο γίνεται μέσα στα στήθια τα δικά μου και φουντώνει και ρίχνει άπλοκαμους, τις ρίζες και τρώει μου όλα τά'σωθικά... » Στην όμιλία του με τη Μάρνα ίσως να είναι πιο ψυχικά ψηλός από τον όχλο αλλά βέβαια όχι στοχαστικά. Κι' όρκίζεται το θύμα να παραδώσει, μαζεύει όλες τις κοπέλλες για να βρεθεί ή φταιχτρα, ή νύχτα δεν πρέπει να τους βρει χωρίς το σκοτωμό, τ' όρκίζεται στο κεφάλι της Σμαράγδας. Σκηνή άπερίγραφης τραγικής ειρωνείας για την άρχαιότη που όμως σήμερα πλαστή μάς χτυπά και μ' αντίπαθεια την άκούμε. Κ' έπιμένει με μακρυνά, κουραστική επανάληψη: « Όποιος από σάς τη γνωρίζει, το κρίμα του λαού να είναι στο κεφάλι του άπάνω και στο κεφάλι των παιδιών του, βουνό κατάρα ά δεν την μαρτυρήσει. Όποια θέλει άς είναι κι' άδερφή ». Το νόημα των λόγων του τελευταίος άπ' όλους το νιώθει όταν όλοφάνερα όμολογεί ή Σμαράγδα. Την "Αγάπη της. "Ο πατέρας δε θέλει, δε μπορεί ακόμα να το πιστέψει, κι' όταν όλα και τ' άφάνταστα από το στόμα της άκούει, στα χείλια του άνβαίνει γεμάτη άγωνία ή παρασχηματικά όμορφη φωνή : « Παιδί μου λυπήσου με. Πές πως δεν είναι "Αλήθεια. Πές πως είναι όνειρο φριχτό που βλέπω ». Κ' ή κραυγή του τώρα για πρώτη φορά στην καρδιά μας άντηχεί γιατί έναν Πόνο κλείνει μέσα της. "Αλήθεια έχουν και τα λόγια του όταν άμέσως ύστερα βαριά την καταριέται : « Πελέκι, πιο βαρύ άπ' όλο το γιοφύρι ή κατάρα μου άπάνω σου, Σμαράγδα », όμως έπιμένει, κ' είναι τόσα πολλά, τόσο πολύ με στόμφο κοινότητα τα λόγια του που κάθε συντονισμό χαλνούν. Μιά άσχήμα αισθανόμαστε που μάς πληγώνει. Ρητορική, « truquée » για θεατρική εντύπωση, κ' ή συγγνώμη την τελευταία στιγμή που στον ένταφιασμό την τρανούν. "Εξωτερικές, έξεζητημένες κινήσεις που κλάμματα μικρά στ' άνωθο κοινό φέρουν, χαρακτήρας άσχετος με το "Εργο. Γιατί, γιατί να χαμηλώνει ο Ποιητής ;

(Άκολουθεί)

ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ

Υ. Γ. "Η άλληλοδιάδοχη ποικιλία κι' άλλαγή ρυθμών και μέτρων των άρχαίων χορικών δεν μπορεί να θεωρηθεί άν όχι ίδια ο σημερινός έλεύτερος στίχος τουλάχιστο σά δυνατή προηγήσή του ;

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Στο χορικό της "Ιφιγένειας που τυπώσαμε στην 20 σελίδα, ο πέμτος στίχος πρέπει να διορθωθεί έτσι :

Τά πέλαγ' αντίλαλσαν και τάντρα των κυμάτων,

γιατί έτσι τονέ θέλει ο ποιητής.

— Μηνάλη έπιτυχία ή έσπερίδα του άκουράστου Σιγάλα την Τρίτη βράδι στον « Παρνασσό ». Κόσμος πολύς και διαλεχτό πρόγραμμα.

— Στο ερχόμενο φύλλο θα τυπώσουμε ένα καινούριο δήγημα του Δημοστ. Βουτυρά : « Και κανένα καλό! »

ΓΙΑΝΝΙΩΤΙΚΑ

ΣΤΟ ΜΙΝΑΡΕ

Πάνου στο μιναρέ, μέσα στα ούράνια,
« Λά ήλά ήλά » Τουρκόπουλο λαλάει,—
στο μιναρέ που ή τόση περηφάνεια
του κόπη ως ή κορφή του έπεσε, πάει.—
Κ' ή φωνούλα τραβάει και πάει να σβύση
στα ούράνια, όπου ή Νοτιά μοιρολογάει
κι' όπου γνέφια πηχτά τήχουν μαυρίζει.

Καθένας όπου έπέρασε ή καρδιά του
φράχτες με βατσουνιές θα ξεχωρίση
πώς κρύβει το Τουρκόπουλο βαθεία του
τά ούράνια σκοτεινά και βουρκωμένα
και μοιάζει τα συντρίμια που άποκάτου
στο μιναρέ είναι ακόμα σκορπισμένα
κι' απόξ' άπ' το τζαμί, στους τάφους γύρα . . .

Δυό γλυκά χανουμάκια, τυλιγμένα
σε μαύρα ρούχα και γιομάτα μύρα,
διαβαίνουν κ' ή στράτα, λές, άνθίζει.
Μά άκούνε τη φωνή κι' ούράνια λύρα
τους φαίνεται. Και κάτι ψιθυρίζει
μιά 'πό τις δυό κατάκαρδα θλιμμένη.
Σά « σεβντά », σάν « καρδούλα » όνοματίζει . . .
Κι' όλοένα το ξενάγει και μακραίνει.

Δέ βλέπει το Τουρκάκι. Μες στο θείο
το σύγνεφο της δέησης πάντα μένει.
Και κάτω ο γέρο-χόντζιας σ' άλλους δύο
δηγιέται πως έγράφτηκε να πέση
του μιναρέ ή κορφή—κακό σημείο—
λίγο προτού τ' άρχοντικό το φέσι
να πέση από της άνεσής του τα ύψη.
Κυττάει το μιναρέ και μες στη μέση
λέει : « Μ' άνάγκη στη ζωή μας είν' ή θλίψη ».

Γιάννενα. Σεπτέμβρης-Δεκέμβρης 1915.

ΦΩΤΟΣ ΓΙΟΦΥΛΛΗΣ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΗΛΕΚΤΡΑ τραγωδία Ούγκο φόν "Οφμανσταλ, μετάφραση Κ. Χατζόπουλου (δρ. 1,50). Είδαμε στις βιτρίνες των βιβλιοπωλείων το καινούριο βιβλίο του κ. Χατζόπουλου και με χαρά άκούσαμε πως σε λίγο βγαίνει σε βιβλίο κι ο Φάουστ του Γκαίτε. Όσοι θαμάσανε την τραγωδία του "Οφμανσταλ στο θέατρο που παίχτηκε τόσες φορές, μ' έπιτυχία μοναδική, θα θελήσουν τώρα ναποχήσουν και το άληθινά όμορφοτυπωμένο βιβλίο. Όσο για το « Φαουστ », ή μετάφραση του κ. Χατζόπουλου θάποστρατέψει όλες τις ως τώρα μακαρονίστικες μετάφρασεις του έργου πούχουνε βγει και θα μάς δώσει αυτόσυιο το άριστούργημα του Γκαίτε.

Η έκδοτική εταιρία « ΤΑ ΕΡΓΑ », που έπιμελήτης της είναι ο Ν. Ποριώτης, έβγαλε το 2ο άριθμό της με το « Σάν τά φύλλα » του "Ιωσήφ Τζιακόζα, μεταφρασμένο από το Ν. Ποριώτη (δρ. 1). Κάθε σύσταση για μετάφραση του Ποριώτη είναι περιττή. Τρίτο βιβλίο « Τά έργα » θα βγάλουν την « Τρισεύγενη » του Κωστή Παλαμά.

Η έκδοτική εταιρία « ΑΓΚΥΡΑ » έβγαλε τη « Μανόν Λε σκό » του "Αββά Πρεβό. Πουλιέται δρ. 2,10 στο "Ακαδημαϊκό βιβλιοπωλείο (δδός "Ακαδημίας 40) όπου πουλιούνται κι' όλα τα παραπάνω βιβλία. "Αλλα βιβλία καινούρια της « Άγκυρας ». « Οί θεοί διψούν » του "Ανατόλ Φράνς (δρ. 2 30), « Κλεοπάτρα » Τ. Άμπελά (δρ. 1,80). « Η ζωή των μελισσών » Μαίτερλιγκ (δρ. 2) και « Οί τέσσερις διαβόλοι » (δρ. 1,70).